

Preiļu rajona
SACĪBĒNĀ
BIBLIOTĒKA

ZEMĪTURS

LATGOLAS NŪVODA NEDEĻAS LAIKKROKSTS

Nr. 19 (107)

1997. GODA 30. MAJS

CENA 5 SANTIMI

ALBERTS BUDŽE, PRĀVESTS DAŽŪS TEIKUMŪS

29. majs — Vyssvātākās Trejsvieības svātkus Bolvu katolū bazneica atzīmēja sovas pastōvēšonas 200. godadīnu. Zvonu tūrņa pamatnē ir uzroksts latīņu volūdā, ka 1797. godā Vyssvātākās Trejsvieības svātkūs šū bazneicu svineigi konsekkrējis veiskups Jōhs Benislavskis. Zam zvonu tūrņa pēc poša vēlēšonās apglobošs prāvests Mārtiņš Šimanovskis (jō laikā calts dīvnoms), miris 1809. godā. Pamatnē losami arī cytu prāvestu, kuri kaidā laikā kolpōjuši Bolvūs, vōrdi.

Valsts nūzeimes kulturas pīminekļu sarokstā Bolvu rajonā ir Baļtinovas, Bolvu, Bēržu, Tilžas un Viļakas katolū, Bolvu luterāņu, Baļtinovas un Viļakas pareizticeigū bazneica, vītejōs nūzeimes pīminekļu statuss pīšķērts Augustovas (Kopyunes) un Škilbānu katoļu, Tilžas un Viļakas luterāņu, Rugōju, Škilbānu, Tilžas un Viksnas pareizticeigū bazneicai.

7. majā Preiļu draudzes dekans Jezups Gugāns isvētēja Preiļu 1. pamatskūlas telpas, svētēja pedagogus un audzēkņus. Kristeigōs mōceibas pamatu skūlōtōju un audzynōtōju vadeibā ūtrūs klašu skaudlāni beja sagatavōjuši koncertu — skanēja goreiga satura dzīsmes, lyugšonas, dzeja. Skūlas direktors A. Adamovičs izteice pōrlīceibu, ka jaunō paaudze aktīvi uzjims sevī goreigōs bogōteibas.

Par «Mis Latveju» 1997. godā krūneita Līga Graudumniece nu Rēzeknes. Sovu 18. dzimšonas dīnu

sagaida ar karalīnes krūni golvā. Jōs onkuļs ir Preiļu dekans Jezups Gugāns. Līga, kai jau izateikusēs vairōku laikrokstu un žurnalu korespondentim, ļūti pateiceiga jam, kurs naseņ mōsas meitai sponsorējis ceļōjumu uz Itāleju. Skaistumkaralīnes mōte ir muzykas pedagoge, bet poša jei gatavojas absolvēt Rēzeknes komerskūlu. Līga var lepōtīs arī ar cālom dvēseles īpašēibom.

Aprēļa nūgali Viļakas katolū bazneicas dekans O. Aleksāns un kōris sirsneigi sveice ilggadeigū draudzes varganistu Stanislavu Baranovski jō 50 godu dorba jubilejā.

Dzimis 1929. goda 20. oktobrī Bēržpiļs pogosta Augustovas (Kopyunes) draudzē, nu 1937. goda sōcis pīkolpōt tōlaika Augustovas draudzes prāvestam Jezupam Krumpānam, bet spēlēt mōcējis pī tagadejō Tilžas varganista Ontona namsona, kurs 1945. godā taidā omotā Beja Augustovā, tod Rugōjūs. Pīcdasmytajūs godūs varganes spēlēja pī prāvesta Jōņa Svylāna, bet nu 1989. goda — Viļakā. Sarakstējis 220 bazneicas dzīsmes un 22 Mišūs, kuras biži teik atskaņōtas.

Lai centeigajam varganistam Stanislavam Baranovskim daudz Dīva svēteibas turpmōkajā dorbā!

Svātdīn, 4. majā, ar svineigu dīvkolpōjumu svātō Jākuba katedralē atsavadējōs leidzšinejais Svātō Krāsla apostoliskais nūncijns monsinjors Husto Muljors Garsija — par nūnciju

teik pōrcalts uz Meksiku. Jō laikā Latvejā izveidōtas divas jaunas diecēzes un konsekkrēti veiskupi Jūs Ekselences O. Justs un Ā. Brumanis, nūdybynōta veiskupu konfereņce un isōkts dorbs pī konkordata izveides. Pasateicūt par sešu godu darbeibu Latvejā, Sacimas priksšādātōjs A. Čepānis arhiveiskupam Garsijam uzdōvynōja sudroba medaļu, uz kuras attālōts Sacimas noms un Latvejas valsts gerbūšs.

Pagaidam vēstnīka pīnōkumus pīldēs vēstnīceibas pī Svātō Krāsla pirmais sekretars Petars Radžis.

Jelgovas veiskupejā īcarāti jauni dīvnomi Kolncimā, Dobelē un Elejā. Kolncima bazneica varātu tikt isvēteita jau šūrudīn, Dūbelē plānoj īlīkt pamatus, bet Elejas centrā tikkū kai īrōdeita zeme.

Kōrtejā ikmēneša saītā Aglyunā Rēzeknes—Aglyunas veiskupejas pīsteri un J. E. veiskups J. Bulis nūlēme jaundybynōtajai Krystapiļs Romas katolū draudzei izavēlēt Vyssvātākās Trejsvieības nūsaukumu, kas izraudzāts sakarā ar krystiteibas 2000 godu jubileju.

Nu 7. leidz 12. jūļam Goreigō seminara aspirantu nūmetnē, sōcūt ar 10. klasi, īpasazeišonās ar šū mōceibu istōdi. Kursi nūtikš Subatē un dūmōti jaunīšim, kuri vēlejšs kļyt goreidz-nīki. Pīteikumi syutami Goreigō seminara rektoram J. E. A. Justam Reigā, Katolū ilā 16, LV-1003.

Naseņ Aglyunas bazilīkas kōris «Magnificat» snidze koncertu Reigā, Latvišu bīdreibas noma Zalta zālē, pīsadaleja kōru skatē Reigā un gatavo-

jas nōkūšajim Vyspōrejim dzišmu svātkim. Skatē sajēme I pakōpes laureata diplomu. Kōra vadeitōja Īva Lazdāne naseņ beja svātceļōjumā uz Svātū Zemi, uz kuru cer aizbraukt arī kotrs kōra daleibnīks. Bazilīkas kōra skūlas bāmi gatavojas jūņa sōkumā dūtīs uz Pūleju, pīsadaleit Euharistiskajā kongresā, snigt kocer-tus.

11. majā Krōslovā atklōts bānu socialōs rehabilitacejas centrs «Myusmōjas», ceremonejā pīsadaleja Valsts prezidents Guntis Ulmanis ar kuņndzi. «Myusmōjas» isvētēja Rēzeknes—Aglyunas diecēzes veiskups J. E. J. Bulis. Centra pogolmā aug valsts prezidenta stōdeitais ūzuleņš.

13. majā tykušis valsts prezidents G. Ulmanis, premjers A. Škēle, Rōmas katolū bazneicas arhiveiskups J. Pujats. Jō Ekselence aicynōja valsti segt Ls 187000 leļū porōdu saskaņā ar Aglyunas bazilīkas rekonstrukceju, pamatojūt ar faktu, ka tymā laikā bazilīka vēļ beja valsts īpašums. Premjers apsūleja īzpēteit firmu, kurom porōdā bazneica, sarokstus, un tod pījimt galeigū lāmumu.

17. majā svātsvineiga nūskaņa valdeja Tilžas bazneicā, kur 59 jaunōs dvēseles nu vītejom skūlom pyrmū reizi vinōjōs ar dīvišķeigū Pesteitōju Svātājā Komunejā. Tī lels nūpalns centeigajōm katehetem, kuras, nažalōjūt laiku un pyules, spēja bārnus sagatavōt augstā leiminī. Gatavōšonōs I Svātājā Komunejai turpynōšis vosorā, kod vairōk laika, arī ūtrō grupa nabyus moza.

BYUS PĪMIŅAS ZEIME VEISKUPAM

Naseņ Migliniku pogostu apmeklē-jā vins nu veiskupa Jezupa Rancāna radinīkim — O. Rancāns un Ludzas mōkslas skūlas direktors O. Kūkojs, kuri priksšādātōja Laizāna kunga pavadeibā apskatēja Lyuzinikus, kur kaidreiz beja veiskupa vacōkū mōjas un zeme, lai izavālātu pīmārōtu vītu pīmiņas zeimei. Tei, kai informēja pogostā, byus akmiņs ar uzrokstu un krysts, daļu leidzēkļu zidoj J. Rancāna fons.

J. Rancāns par veiskupu konsekkrēts 1920. goda 22. augustā Aglyunā. Tyka nūdybynōta katolū kūrēja ar sēdeklī Aglyunā un J. Rancāns icalts par jōs pyrmū padūmnīku un kancleru, tō poša goda 3. oktobrī svineigi atklōja Goreigū seminara bejušo klūstera telpōs un par rektoru icēle J. Rancānu. Reizē ar tū jam beja jōatsagriž diplomatiskajā dorbā, kūpā ar ūrlitu ministra bīdru profesoru Hermani Albātu 1921. goda majā tyka syuteits uz Rōmu konkordata nūslēgšonai. Tū Latvejas Satversmes sapulce apstyprynōja 1922. goda 19. jūli.

J. Rancāns beja vins nu 7 Latgolas Kristeigū zemniku partejas Saemā īvālatajam deputatim, jū sevišķi ryupeja izgleiteiba, katolīkōs jaunōtnes audzynōšona, konkordata nūteikumu eistynōšona, rūseigi dorbojōs ūrlitu, izgleiteibas, socialajā un cytōs komisejōs, kai Saemias deputats tyka īvālāts Latvejas Kulturas fonda padūmē (dybynōta 1920. goda 18. novembrī).

Par deputatu J. Rancāns tyka īvālāts arī vysōs trejōs nōkamajōs Saemīs, beja prezidīja priksšādātōja ūtrais bīdrs. Rūseigi dorbojōs kai veiskups. Pādejōs draudžu vizitacejas veice 1940. goda 16. jūni, bet jau nōkamajā dīnā pōri Latvejā nūsaklōjōs komunistu vara. Naleidzēja J. Rancāna lyugumi nagraut ticeibu. Vōcu okupacejas laikā goreidznceiba varēja uzelpēt breivōk, tūmār tys beja gaužam niceigi. Nu 1943. goda dorbojōs Latvejas Centralō padūme ar nūlyuku koncentrēt pretesteibas grupu darbeibu un ceineitīs par Latvejas naatkareibas atjaunōšonu, jimā kai sovas partejas un Saemias pōrstōvis dorbojōs J. Rancāns.

Līkīņam beja lamts veiskupu aizvest uz ūzemem, kur jō darbeiba naapseika un nese vysai sabīdreibai dereigus augļus. Bet tys jau cyts stōsts.

Attālā: veiskups J. Rancāns bīrduma godūs.

JŌ EKSELENCIS VEISKUPA JŌŅA BUĻA DRAUDŽU VIZITACEJAS 1997. GODA JŪNĪ UN JŪLĪ RĒZEKNES-AGLYUNAS DIECĒZĒ

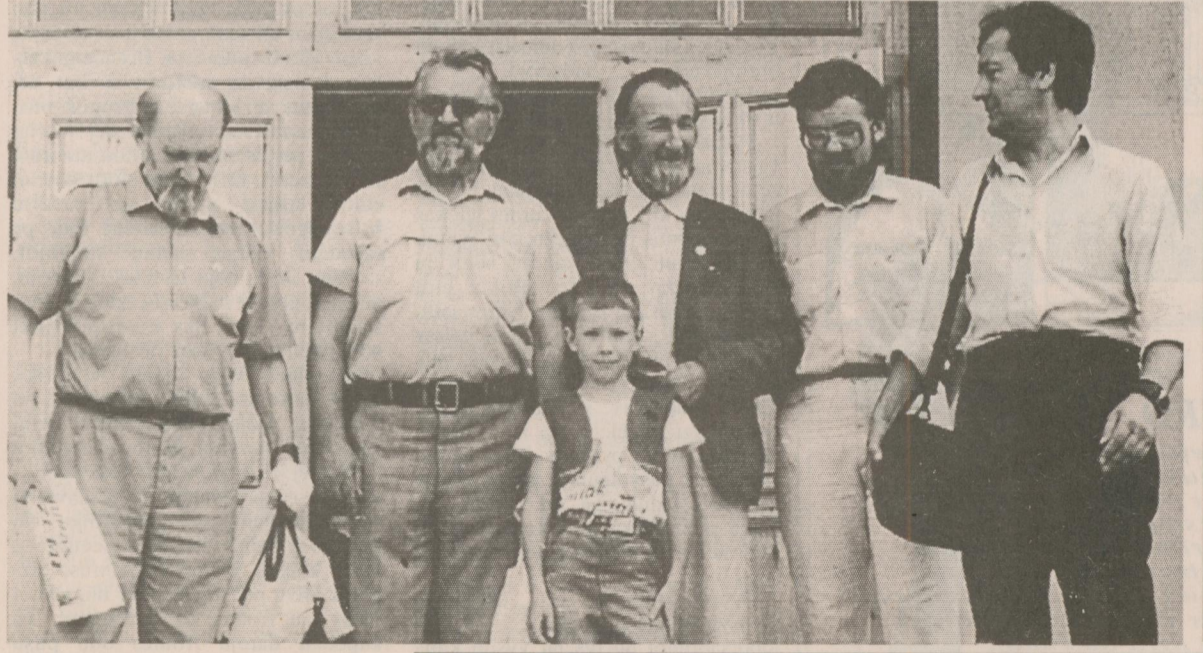
- 1. jūnī — Euharistiskō proceseja pa Rēzeknes ilom.
- 8. jūnī plkst. 12.00 — Vyssvātōs Jezus Sirds svātki (40 stuņžu atlaidu nūslāgums).
- 15. jūnī plkst. 11.00 — svātō Ontona svātki (40 stuņžu atlaidu nūslāgums).
- 21. jūnī plkst. 18.00 — Raipolē svātō Jōņa Kristeitōja dzimšonas dīnas 40 stuņžu atlaidu dīvkolpōjuma sōkums.
- 24. jūnī plkst. 12.00 — Vonogūs — svātō Jōņa Kristeitōja dzimšonas dīna (40 stuņžu atlaidu nūslāgums).
- 28. jūnī plkst. 11.00 — Borkovā apostolu Pītera un Pōvula svātki.
- 29. jūnī plkst. 11.00 — Osyunē apostolu Pītera un Pōvula svātki.
- 5.—6. jūlī — Krōslovā svātō Donata svātki (05. 06. — plkst. 18.00, 06.06. — plkst. 12.00).
- 13. jūlī plkst. 12.00 — Daugavpīlī — Vyssvātōs Jaunovas Marijas draudzē.
- 20. jūlī plkst. 12.00 — Bēržu draudzē (Bolvu rajons) — prīstera V. Ereļa prīstereibas 50 godu jubileja.
- 27. jūlī plkst. 11.00 — Rēzeknē prīsteru svēteibas.

KONTROLĒS PASAŽĪRU KOMERCIPŌRVODŌJUMUS

22. MAJA sēdē Preiļu rajona padūme cyta storpā pījēme lāmumu par pasažīru komercipōrvodōjumu kontroli, saskaņā ar kuru izveidōts dīnasts, kura kompeteņce pasažīru pōrvodōjumi autobusūs, vīglajūs taksometrūs sasadorbojūt ar policeju, valsts ījāmumu dīnastu, finansu policeju un

zemessardzi. Tī tiks apgōdōti ar specialīm formas tārpiem, rajona padūmes apstyprynōtu žetonu un aplīceibu. Jī reisa īzpīldēs laikā transporta leidzēkļu vadeitōjim pīpraseis licences karteiti, maršruta atļōvi, obligatōs apdrūšynōšonas dokumentus, bīlešu uzskaites dokumentus, braukšonas sarokstu un cytus dokumentus, bet uzjāmumu vadeitōjim arī dokumentus, saisteitus ar pasažīru pōrvodōjumim,

kai arī bīletes pasažīrim. Dorba pīnōkumu īzpīldēs laikā jī transporta leidzēkļūs atsaras bez mōksas. Varēs uzlīkt naudas sūdu, sastōdeit protokolu un nūsyuteit omotpersonai, kura tiseiga sūdeit pōrkōpēju; varēs atjimt pōrvodōjumu dokumentus (maršruta atļōvi, licences karteņu), izsnādzūt pagaidu dokumentus. Par paveiktū catūrksnī reizi atsaskaiteis rajona padūmei.

Boņuka pīktō vosora... Jau tik daudz laika pagōjis, kod ar kinorežisora Jōņa Streiča talanteigū rāku nu cyta talanteiga latgališa — Jōņa Klīdzēja grōmotas filmā isōka dzeivi cylvāka bārnš Boņuks. Kinodorba prezentacejas dīnōs, kai licynoj Jezupa Danovska fotoattāls, Boņuks beja vysu uzmaneibas centrā. Fotomeistars «īmyužynōjis» jū kūpā ar dzejnīku Viktoru Līvzemnīku, keramīki Pīteri Ūšpeli, dzejnīku Osvāldu Kravāli, radiožurnālistu Bronislavu Sprydzānu un cytīm.

HRONIKA

- 29. majā pagōja 95 godi (1902), kai pīdzyma komponists un Daugavpīļs muzykas skūlas direktors Alfreds Feils, deportāts 1941. goda 14. jūni.
- 29. majā 65 godu jubileja zynōtnīkam un rakstnīkam profesoram Valdim Zepam (1932) nu Daugavpīļs. Nu 1983. goda ir Viskonsinas Universitates Baltu pētnīceibas centra koordinators un nu 1990. goda —

Latvejas ZA ūzemu lūceklis.

- TĀVU ZEMES KALENDARS
- 22. majā (1927) Daugavpīļs aprīnka Leivōnu pogosta Šlosbergā dzimis skūlōtōjs, pašvaldeibas darbinīks, publicists Andrejs Švirkst. Deportāts 1941. goda 14. jūni.
- 22. majā (1927) Rēzeknē nūtyka skūlu jaunōtnes dzišmu svātki, kuru žūreju vadēja Jōhs Rainis.
- 25. majā (1902) Rēzeknes aprīnka

- Sakstagola pogostā dzimis katolū teologejas profsors, pedagogs Dominiks Jaudzems. Miris 1958. godā.
- Alfreds Feils izsyutējumā Krasnojarskā miris 1942. goda 5. oktobrī.
- Volūdņiks, folklorists, vēsturnīks, rakstnīks, profsors Valdis Zeps (Jōhs Vurbads) miris 1996. godā ASV. Sastōdeja
- Viktors TROJANOVSKIS

REDKOLEGEJA: Valija Berkina — Jākubpiļš, Jōns Elksnis — Latgolas Kultūras centra izdevniecība, Pīters Gleizdāns — Rēzekne, Jōns Kokins — Daugovpiļš, Anita Petkune — Krōslova, Ontons Rancans — Preiļi, Ontons Slyšāns — Bolvi, Viktors Trojanovskis — Ludza, Pīters Zeile — Reiga, Jōns Žugovs — Reiga, ōrzemu biroja vadeitōjs — Aļberts Spoģis Minsterē

ODUMS VYZULIS

SPĒIDUĻS

OSORAS

*Kur tei vacō ustabeņa,
Kurā dzymu, izaugu?
Kur tei vīta ūzuleņa,
Kur es sēdēt dajjuku?
Kur palyka ryuceits mudrais,
Ūzuleņa bōteleņš?
Kur iznyka dōrzenš jaukais,
Kurā auga ūzuleņš?
Ustabeņa sakrytuse,
Ūzula jau naradzu.
Dōrza vīta pazuduse,
Tyuci tikkū sajādzu...
Nav kur gaļveņas maņ nūlikt;
Vyss dēļ manis iznyka.
Spāka nav nu sōpes paklygt,
osoras vīn palyka...
«Kūkle», 1914*

**ONTONS SLYŠĀNS
PĪNŌKUMS —
DĪVTICEIBAS
UZTURĒŠONA**

Bolvu rajona balģtinovas katōļu draudzē Merkuzines kopūs ir nacyls pimineklys ar uzrokstu:
«Piters Odums 1891 — 1970,
tāvs Piters 1849 — 1941,
mōte Anne 1869—1953».
Ti sūplōk tāvam un mōtei paglobōts aktīvais Latgolas atmūdas laika darbinīks, vāļokāis ivārojamaiss sabīdrīskais, kulturas un religīskais darbinīks Odums Vyzulš, kuram nu dzimšonas jau 106. godi. Pīdzyma 1891. goda 20. majā Ludzas apriņķa Balģtinovas pogosta Zeļčūs Vecekļu dzymtas Pītera un Annes gimīnē (tagad Škilbānu pogosts). Gimīnē beja vīneigais bārns un tyka skūlōts. Saime pōrsacēle uz dzeivī Pīterpīli, kur Pīters isastōja dorbā par kōrteibnīku, bet mōte — veļas mozgōtōju. Odums sekmeigi beidze gimnazeju, katōļu Goreiģū semināru, byudams apdōvynōts, apgyva imāņas ari gleznīcībā, varģanu un klavīru spēlē, kōrdīrīģešonā, aktīvi isakļōve Pīterpīls latģališu sabīdrīskajā, kulturas un tautskōs atmūdas veicyņōšanas dorbā. Dorbōjās ari literatūrā, 1914. godā martā iznōkušajā pirmajā latģališu dzejas antologejā «Kūkle» ivitōti jō divi dzejūli ar pseidonīmu Speidulš: «Osoras» un «Bīlde nu klaušu atceļšonas laikim». 1935. godā pēc Senkeviča romana «quo vadis» motivim O. Vyzulš sarakstēja un izdeve taida poša nūsaukuma dramu. Kai pīmiņ, Eduards Kozlovskis, autora reģejā jei istudēta un izvasta trejdsas-

mytū godu sōkmū Rēzeknes Katōļu jaunōtnes bīdreibā, zāle bejuse pōrpiļdeita.
Nu 1908. leidz 1918. godam O. Vyzulš beja avīzes «Dryva» leidzstrōdnīks, bet nu 1919. leidz 1940. godam — «Latgolas Vōrds» leidzstrōdnīks, redīģēja 1918. godā izdūtū katōļu avīzi «Karūģs» (izģōja 2 numerī).
Odums Vyzulš izdevis pōtoru grōmotas, pēc Latvejas breivvaļsts nūdybynōšonas sabīdrīskī politīskū darbeibu veļteja Latgolas Krīsteiģū zemnīku savīneibai, kur, pēc Franča Trasuna aizīšonas, pretendēja uz vadeitōja omotu. Pēc atsagrīšonas nu Pīterpīls leidzeiģi F. Kempam, darbeibu atsōce balģtinovā, nu golvaspīlsātas atvede daudz grōmotu, nōšu krōjumu, gleznu. Dimžāl, pēc jō nōves biblioteka tyka iznycyņōta.
Ar Oduma Vyzulā vōrdu saistōs tautskōs atmūdas un kulturalī sabīdrīskū dorba aizsōkumi Balģtinovā. 1918. godā (jōdūmoj — Vosorsvātkūs) jō vadeibā sagatavōts «Balģtinovas pyrmais latģališu vokors», kurā uzstōja kōris, jō dybynōts, istudēja dramu «Dzeives mutulī», tyka dzīdōtas ari solo dzīsmes, pats izgatavōja dekoracejas un lelu afīšu. Pymrū reizi tyka izpiļdeita latvīšu himna «Dīvs, svētej Latveju!». Vacais krūģs tyka pōrveidōts par Latģališu bīdreibas nomu.
Veļjōk ļūti aktīvu dorbu O. Vyzulš izvērse Daugavpīli, kur jō vadeibā atjaunōja un kapitalī restaurēja sv. Pītera bazneicu. Ar jō vōrdu saistōs varģanīstu skūlas atvēršona un mūzykas bīdreibas «Lira» nūdybynōšona, beja dažaidu lobdarēibas bīdreibu atbaļsteitōjs un mōjamatnīcēibas kursu organizators.
Trejdsasmytū godu beigōs O. Vyzulā vadeibā isōkta bazneicas byuve

Kōrsovā, kuru pabeidz tagad.
1947. godā apcītyņōja Odumu Vyzulī un iszutyēja uz Kemerovas apģobolu Krīvejā, pajāmuši, it kai lai ar pādejū sakramentu vastu pi mērstūšō, bet mežā pōrsādīnōjuši čekīstu mašinā... O. Vyzulš izturēja pats, paleidzēja saglobōt tīceibu daudzīm islūdžātajīm, ari spaidu dorbūs nūmetnē beja nūorganizējis kōri. Reabilitēts un atsagrīzīs dzimtinē, leidz nōvei klusi piļdeja savu svātū pīnōkumu — dīvticeibas uzturēšonu daudzcytūšajā tautā.
Attāļās: Odums Vyzulš jaunēibā un pīcdasmytū godu beigōs.

**REIGAS
METROPOLEJAS
RŌMAS KATŌĻU
GOREIGĀIS
SEMINARS**

1997./98. mōceibu godā uzjam katōļtīceiģus veirīšus vacumā nu 18 leidz 40 godīm, kuri jyut aicyņōjumu uz prīstereibu, ir fizīski un goreiģi vasaly un īgyvūši pylnu vīdejū izģleiteibu.
Lai isastōtu Goreiģajā seminārā, vajadzēiģi šaidī dokumenti, kas isnīdzjami voi atsytunami pa postu Goreiģō seminara rektoram Katōļu ilā 16, Reiģā, LV-1003 leidz 1. augustam: isnāģums Goreiģō seminara rektoram un motivēģjums, kōdēļ vēlejas kļyt prīsters, seika autobiografeja, draudzē prāvesta īteikums-raksturōģjums, skūlas voi dorbavītas raksturōģjums, krīsteības un īstpyrnyņōšanas apliceiba, nūroksts nu apliceibas par izģleiteibu, medicīnas izziņa par veseleibas stōvūklī.
1997. goda 18. augustā plkst. 10.00 kandidatīm jōkōrtōj īstōjpōrbaudēģjums katehīsmā un Svātajā vēsturē, īstōjpōrbaudēģjumu komiseja dorbōsis Katōļu ilā 16, Reiģā. Tōļruni uzziņom: 7223105, 7223086, 7212366, 7228969, 7224757.
Laikā leidz 1. augustam kotram kandidatam ar seminara vadeibu jōnūrunoj personeiģa tīkšonōs.

Izstōdē Kaunatā tautas nomā kūpā ar Jōņa Iģovena gleznom skotama Pītera Gleizdāna grafīka, eksponātas vairōkas lōpas par popularīm cylvākim, vīna nu tōm veļteita Malnovas Romas katōļu draudzē prāvestam Jezupam Aglonietīm (sk. attālu). Mōkslīnīks rōda gon tagadeģū kūka bazneicu Kōrsovā, gon atjaunōtū mytura bazneicas ceļnīcēibu, kū aizsōce O. Vyzulš, un kaيدا jei byus jau uzcalta.

MALNOVAS ROMAS KATŌĻU DRAUDZES BAZNĪCAS CEĻNĪCĪBA KĀRSAVĀ 1996. GADĀ

P. DAINAVS

DVĒSELE SADZĒRD, SIRDS REDZ

*Aizvakardīnu aizģōģjušu vēsteiģi atsaukt,
laīks nasōtnāis naļauj beģuģam atplaukt,
bet sīrds spēģ kotram sovu pagōģeibu apģaust,
līkt pōrdzeivōtū atmiņā atsaukt, vōrdūs paust.
Kod mīsa cylvākam jau krītnī vīn nūvolkōta,
mozjyuteiģa palykuse, ar bīzu ōdu klōta,
bet dvēsele vēļ arvīn jyut un dzērd, sīrds vysu redz,
lai gon aizmērsteiba ceļus staīģōtūs jau sadz.
Dryumōs atmiņas dvēselē dzīli dus maņ,
bet jaukōs kai mūzykas akordī vysod skaņ,
atmiņas vērteģūt, sīrdsapziņa tōs atsauc,
lai gon laika rotī ar tom avīn tōģlōk trauc.
Nu muna tempļa dabasu grīstim īk vosoras mōkūnī uz zemī bērdynoģ sovas osoras,
sylvatāj gaisā tōs vibreģ un vyzuģoj,
uz styģom un ceļa kreitūt, lākoģ, burzģuģoj.
Mōkūnu osoras kod vysas izleģuģas,
veļdzi teirumīm un pļovom davyģas,
Dabasu Pōrzīni tod lyudzūs un prosu ari dvēselei un sīrdej dūt svēteīģu rosu.*

KAI VYSAS Eiropas tautas, ari mes nu NATO gaidam drūģeibu un pylnas tīseibas dzeivōt storp cytom tautom pasaulī, nagribīm jōm atģimt zemī voi montu, taipat kai nadreīkstam sovu dūt sveģīnīkim. Jō kaidis myusīm kū atģēmis, lai tūs tīsoģ Dīvs, Līktiņš un Vēsture — taisneīģōkī tīseģi, mes vēleģamēs tīkai tōs tīseības, kū ikvīnam atvērģeģis Dīvs caur sovom desmit bausleibom. Vysmoz 5000 godu ciļvēci jī vadēģuģi un tys atnesīs atteīsteibu, kulturu pasaulģam. Voi kas vēļ var byut piļneīģōks par šīm desmit lykumīm, kōdēļ jūs tagad naivārōt? Nīkod naasam atzynuģi agresorus un jūs vīļteības, voi daleģjuģis laupeģumā, nagrybam jaunūs laiku krystneģu atīšonu un myusu zemes īdzeīšonu modernōkā verdzeībā. Pasaulī tīk daudz pīmāru, kur mozas un lelas vaļstīs sovstarpeģi sadzeivōģ, navaicoģūt ļaunuma sābrūs, narunoģūt jau par agresīvom tīksmēm pēc sveģom zemem voi voldūneības par apkōrteģīm — Zvidreģa un Norveģeģa. Vēļ klasīskōks pīmārs — Franģeģa, Vōceģa un Beļģeģa bez dūmstarpeībom breīnīģkeģi sadzeivōģ ar Luksemburgu. Par kū myusīm rūbeģi ir tīk lūkaneģi un vīļņainī?
Vysnasaprūtamōkāis tys, ka mozas vaļstīs naspēģ voi nagryb vaicōt lobus ceļus sovu rūbeģu nūvīļģšonai, kai tys ir Latveģai ar Leitovu, kurom lelōkas nasaprasģonōs par rūbeģu pōri jyurai. Varam byut drūģi: cikom sēģlī pi Kalīningradas varēs izsmēģt kōģ litru naftas, streīds par Baļģeģas jyuras Sēlfu sadaleģjumu nasabeģs, kod naftas nabyus — ari streīds izabeģģīs, pats apdzīss, bez vaļsts veīru sarunom. Tagad kōģ kas šū streīda kartu veīksmeģi izspēģej sovā lobā. Byutu teī nafta svīsta pyka, ar šņūri varātu sagrīzt pēc pasyuteģjuma, bet jei vairōk yudiņam radnīceģa un naticīt, ka, azaru sadolūt šķārsom, kaidis vīns nu kura navīn styura sōcūt varēs izsmēģt sovu tīsu.
Dzērd runoģam, ka drūģeības styprnyņōšanas dēļ NATO jōpōrsabruņoj un tys nu vysīm kūpā var praseit ap 200 miljardu dolaru izdavumu, pēc isastōģonōs tūs varam sadaleit «pa gaļveģom», par pamatu jamūt kotras vaļsts īdzeivōtōģu skaitu — Latveģai izdavumi byus na mozōkī par vīnu miljardu dolaru voi apmāram 600 miljoni latu. Naaizmērģsim, ka jau šūdiņ Latveģas ōreģais pōrōds ir vairōk par 500 miljoniem latu (ar tū vairs nateīkam golā). Kas gon varēs apģolvōt, ka pēc itōs apģabruņōģonōs

**V. BARKĀNS, OGRĒ
VOI ASAM VAJADZEIģI NATO?**

kaidis naīdzdūmōs vēļ superbruņōģonūs, modernu masveīda iznycyņōģonās irūču raģōģonu un izplateģonu. Uz kurīni tod eģam? Te nader slovonāis teīcīģs: jō gribī miru — gatavōģis karam, tys ir, bruņoģis pōri motu golym. Voi taidūs apstōklģus var byut runa par miru, bet kari jau pastōv tōdēļ, lai nūģalynōtu īnāidnīkus (vairōk gon napaklauseģūs), sapūsteitu jūs dzeivī un zemī. Vysi zyna, ka pat ar sarysūģeģu medeību bīsi var nūģalynōt ļūti daudz, kur nu vēļ ar 19. gs. beigōs raģōtōm šautīnem, kai tys beģa II pasaulģa karā. Bet jō jīmsīm 20. g. s. raģōtūs MG voi ōtrdarbeģūs atomatus...
Lyuk, taidas ir moderō pasaulģa un augstōs kulturas cylvāku — vaļstsveīru — izdareības, kuri ar demokrateģas spēles īgytū tautas varu tōs poģas tautas izreīkoģ sovstarpeģam slaktīņam un tīkai sovōs nasōteīģajōs īdzeivōģonōs īnteresēs. Brīsmēģōkāis tys, ka navīn sabīdrōtūs, bet ari pretīnīkus uzkūda uz bruņōģonūs. Vyss pasaulī teīk dareģts dēļ tō, lai izlītōtu pēc nūzeīmes, taitod ari irūģi un municeģa. Dēļ tō, lai storp tautom caltu lelōku naidu un radeitu brīsmēģōku iznīceību, lai tod, pa saģrdātū kauģas lauku staīģoģūt, savōktu uzvarātōģa trofeģas. Dūmoģu, ka byus gryuģi sadzeivōt taidā draugu sabīdreibā, kurā līks myusīm palīkt vīnā krekleģā, pat bez postolom.
Kū dora vysu zemu vaļdnīki, dzeivōdami drūģeībā, pasorgōti nu vysaidom šausmom, pat kara šōvīni nadzēģģūt? Ar varu, ar nōves draudīm mobilīzeģ jaunōtnī, veīrus spēka godūs un syuta uz frontem ar uzdavumu apķaut īspēģjami vairōk pretīnīku. Un kū dora golvonūs religēģu mōceitōģi — Dīva kolģi? Svētej karaveīrus, aizlyudz Dīvu par jīm, lai var nūģalynōt cytus kai frontē, tai aizmugurē. Tū kapelāni darēja frontes obu puģu armeģos kai I tai II pasaulģa karā, izjamūt PSRS sorkonū armeģu, kurai pītyka ar bezdīveību. Krīsteiģi un musulmani, ari naseneģa Irakas — Iranas karā storp brōlīm musulmanīm, naseneģa Perģeģas leīģa karā storp musulmanīm un krīsteīģajīm. Vysi sevi pīskaitēģa eīstīm tīceīģajīm — tīceģa vīnam vīneīģam Dīvam, aizlyugumi pi jō tyka dareģti, pakolģoģūt sovīm vaļdnīkim, jūs pavēles klausūt.

Voi ir vēļ lelōka Dīva zaimōģona pasaulī? Atsamūģstīt, īzbeīdzīt muļķōt tautas ar skaīstīm loģungīm, naceģit leīdzdaleģbnīki pīktōs Dīva bausleības pōrkōģģonā!
Cylvāku slapkovom nav attāisnōģuma ni ļauģu, ni Dīva pīrģkā, vēļ nalīteģģōks ir olģōģs slapkova, kuru dīz voi pats sātnas pīģīms sev par kolpu. Palosīt vēstulī romīģīm 6, 23 — grāka olģa ir nōve, slapkova — sabīdreības nazōle. Kū ar taidom dora dōrģnīks — izraveģ ar vysom saknem un iznycyņoj! Nōves sūdus dreīkst atceļt tīkai taida vaļsts, kura sovu armeģu nagatavoj cylvāku slapkavōģonai, bet taidu es šūdiņ nazynu.
Teīģam, humanī, ka mōte, kuras dālu kaidis nūslapķavōģīs, moksoģ nūdūklģus vaļstei, lai jei roda lobus apstīkģus cītumūs. Un voi pi Dīvgolda svēteību saģamūģšais karaveģis atbreivōts nu grāka un pats pasorgōts nu nōves kauģas laukā? Nacerēsīm, ka Dīvs ir mozais bārns, kurs klausu vysaidus nalīteģģus aizlyugumus! Nīkaida organizātō nūzīdzeģba navarēs pastōvēt. Jō tū nabalģģsteīs un navadeģis kaidī spēki nu ōrģuses, jō napastōvēģ pīģamums: grybī pats izmaut, gremdeģ cytus!
Šūdiņ — gaismas, kulturas, tehnikas laikmatā vaļsts veīri aizvīn vēļ vodōs nu vydsulaiku tymģsūneības sludnōtōģīm, ari Makiavellī seviģkōs tautvaļdeģģonās mōceības; teī navad uz tautu sasaprasģonu, bet sludnoj lelōkū egoģismu pasaulī, teīk pōrkōģtas ari 7. un 8. Dīva bausleības.
Vēsture reīz pīredzēja, ka «myuģeģģais keīzars» I pasaulģa kara laikā par sovas vaļsts īsasaģsteģģonu kauģōs uzzyņōģa tīkai kara darbeības ūtrajā godā, kod vairs nabeģa nūvērģama jō ģmpereģas sagrōve. Voi ari šūdiņ nav taidu darģģumu, kuri teīk turātī slepeneģbā, sazvērēsteģbā pret gūdeģģģu pasaulī? Tautas vēļ īlģi breīnōģīs, kai varēja nūģtīkt, ka Irakas prezidents Huseģns, īrauts Perģeģas leīģa karā un totalī sakauts, kura vaļsts treģō daļa ar irūģīm rūkōs (kurģi) nūsastōģa pret jū un jō sakautū armeģu, tūmār naspēģa nūģōģt nu trūģa jū. Un kū par jū snādz prese, radio, televīzeģa, voi īspēģama vēļ lelōka līkuleģba?

Nūbeģģģms 3. lpp.

PĪTERS GLEIZDĀNS
ERIKA
BOGOMOLOVA
VYLYNŌJUMS

Rēzeknes Mākslas koledžas kūrteļniecības nūdaļas 2. kursa audzēknis na veļti 1995. godā skaitēja kilometrus nu Guļbines uz Rēzekni, šys brauciņa vylynōjums beja liktineigs, jo turpmōkū izgleitōšonūs saistēja ar mōkslu.

Erika jaunsungys sovas daudzveidīgōs spējas, fantazijas tālus, iceres bez gryuteibom materializej kūka plastikā, bet, škit, ka vystyvōk jam tūmār zeimēšona. Ikdinā nōkas atsateikt nu kaidim cytim napanadzātīm vylynōjumim, bet nu zeimēšonas bloknota gon nā.

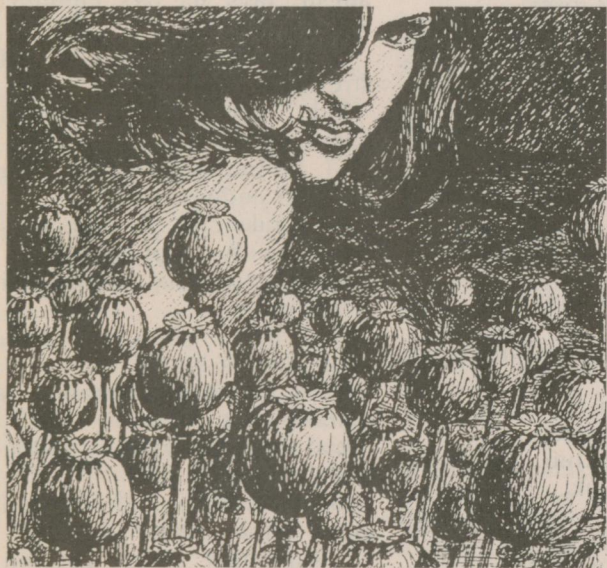
Jaunais mōksliniks strōdoj realistiskā manirē, dažubreid kompo-

ziceju veidoj nu vairōkim redzpunktim. Mōkslas dinu '97 izskaņā un mōceibu godu nūslādūt izveidoja sovu patstōveigu zeimējumu izstōdi «Vylynōjums» (15. 05. — 25. 05. MK).

Uzmaneibu pisaista veiksmēigi tušas zeimējumi (sk. attālu), poša zeimātōja dzeives un mōkslas izjuytas sasasauc ar jaunivālātō Latvejas Mōkslas akademejas rektora Jōņa Andra Oša pōrliceibu: «Mōksla ir vīna nu augstōkajōm cylvāka breiveibas izpausmes ispējom naatkareigi nu sabidriski politiskōs ikōrtas, jo mōkslas vīnmār ir bejušas tai opozicejā» («Diena», 19. 05. 97. — 16. lpp.)

Eriks Bogomolovs labi jyutas modeļu sabidreibā, kompanejōs, kur teik leiksmi runōts, fantazēts un muzi-cēts. Spējas zeimēšonā autoru nanūstōda opozicejā cytom mōceibu procesā apgyustamom disciplinom, bet tiši ūtraidi — paleidz izateikt, veiksmēigi rysinōt kursa dorbus kompozicejā, gleznōšonā, mebeļu dizainā, restauratora mōkslā.

E. Bogomolovs uzskota, ka zeimēšona ir analitiska pieja, kas paleidz sarežēt (uztausteit) byutiskū priksmatā, parōdeibā un, jo ir vajadzēiba, arī sensacionalū. Tai piredzē veidojas mōkslas tāli.

V. BARKĀNS, OGRĒ

VOI ASAM VAJADZEIGI NATO?

Nūbeigums. Sōk. 2. lpp.

nūvodnīki na seviški glaimojūši izasacējuši arī par myusu valdeibu: labi sasapēlējis ansamblis, kurs izpylda Moskovas melodejas pēc Vašyngtonas nōtīm! Kurā cytā parlamentā tik daudz deputatu staigoj nu vīnas frakcejas uz cytu, voi taidš saleidzynōjums, kai «nūcēnōti deputati», kuri pa parlamentu kleist kai taidš ceļojūšais cyrks, nav patīss? Cylvāki bolsōja par gūdeigim, bet partēju «lokomotives» ivylka kū vajaga, taitod, vēlēšonu lykumā kas to nav kōrteibā. Arī tai pēški varam izīt cauri NATO koridorim i atsāmūst svešā pogolmā.

Eiropas Savīneiba (ES) ir politiski saimnicisks, bet NATO — militars bloks, kurā iklautōm valstīm jōvālk vīna dzismeņa. Par kū nīvina valsts nagryb pasludynōt, ka nikaidūs apstōkļūs nīvins karaveirs napōris, naspers sūli svešas valsts teritorējā, ni kūpeigajūs manevrūs ar cytu zemu armejom? Kaidas vajadzēibas dēļ Latvejai jōsyuta sova rūta uz Bosneju, kas devis valdeibai taidas tiseibas izareikōt ar karaveirim? Voi myusim uzbruk bosniši? Kō vōrdā myusu karaveiru dzeiveibas jōpakļau brismem, jōtērej nauda? ES nav pat mōjini devuse pījimt Latveju sovā vineibā un aizsardzeibā, kam vajadzēiga taida pakalpeiba pagaidam vēļ svešajai Eiropai? Kur ar armejas varu izadevīs nūdybynōt miru storp tautom, bet voi nabyutu laiks jōm pošom atrast ceļu uz tīni, irūci lai palik nūlyktovōs. Varbyut pi reizes kaidu latvišu karaveiru vineibu aizsyuteit arī uz Albaneju paleigā itāļu karaveirim apspit tautas grybu. Jei daudz naprosa — atdūt bankōs nūguldeitū naudu, kuru izlaupējuši krōpnīki un aizgryduši uz ōrzemem. Oficiali gon ziņoj, ka itāli apsergoj voi paleidz tū dareit pi humanōs paleidzeibas kravom...

Kai Latvejā byus ar banku izlaupētōjim? «Banku likvidatori», kōrtōjtūt litas, par «dorbu» sajam stundē... tikai 20 litas. A kōdēļ pi reizes napanarūt arī par tīm lauku cylvākim, kurim 1949. un cytūs godūs atjēme sāklū, lūpus, inventaru, bet cik ņyū gryuši tū vysu atdabōt atpakaļ, nu jau mantinīkim. Jau pīcus godus zemes ireikōtōji it kai nūsadorboj ar zemes īpašumu atjaunōšonu un rubežu imērešonu, i nikai nateik golā. Kas varātu byut vīnkōršōks, bet lita tai samudzynōta. Zemī tai kai varātu atgyut, bet mežu nikai, naapver taidu

litu, ka saimniceibai vajadzēigs arī mērnīka ifīksāts pībraucamais ceļš. Varbyut šei vylcynōšonōs valk uz tū, ka dreiz ōtkon byus jōmaina rubežas — kai ar tōm 10 hektarus lelōm jaun-saimniceibom padūmu laikūs, kū atdalēja nu lēlsaimniceibom? Voi taida Latveja vajadzēiga ES?

Apbreinojama ir valsts vadeitōju vīnaldzeiba pret jaunōs paaudzes audzynōšonu un apvūiceišonu dorba dzeivei. Vysmoz pamatskūlas izgleiteibai vajadzēiga byut obligātai un nu valsts budžeta pīlneigi apmoksōtai, cytaidi var palikt tikai Centraltērga «akademejā» apgyūtō gudreiba. Totals pretpors jōdūd tabakas fabrikom, lai izskaustu slimeigu tīksmi uz peipeišonu jau skūlas godūs — kurai valstei vajadzēigi invalīdi, lai kaidi jī byutu? Arī nu alkoholisma.

Bez izgleiteibas sistēmas pamateigas reformas natīksim ōrā nu tagadējō pagrymuma, cylvāku audzynōšonā pasakļaut uz religejom vīn ir daudz par moz. Ar vysom valdeibas pyulem pacelt olgas un pensejas tauta it uz nabadzeibu, bodu, lai cylvāks klyutu par paklauseigu vādara vergu, kū var izmontēt par maizes ryku. Bet jō nūteik kas cyts — bail isadūmōt! Jo ilgōk krōjas naidš, jo šausmeigōk var izalaust uz ōru. Voi tod myusus varēs glōbt kaut kur tōli okeanā paldūši avio bāzu kugi un storpkontinentalōs raketes? Ak jā, vēļ tepat Pleskovā asūt 650 tanki... Vīneigi, jo jūs aizturēs pošu tautas barikades...

Cik vīgli atrysynojama lpbklōjeibas problema? Latvejas Bankas prezidents ar vīglu rūku 200 LR pōrvērš par 1 latu, paleigā nōk bankas «Balteja» prezidents un jō bidrs ar tīpat pusmiljona idzeivōtōju apkropōšonu... Kai tū nav pamanējuse Eiropa? Bet varbyut iraudzēja? Tai varātu samozynōt pōrapdzeivōteibu arī Afrīkā un āzejā. Tod gon tū navajadzātu nūsadorbōt ar gimīņu plānōšonu. Tikai vaicōjums: kas gon tod dareis malnūs dorbus bogōtnīkim, kod vysš byus nūregulāts?

Grybu pīminēt sovu mozū Kōrsovas nūvodu. Pārņ te, rēkinojūt uz vīnu dzymuši, nūmyra 10 cylvāki, šūgod četrūs mēnešūs šei atticeiba jau ir 1:30. Tai dzeivōjūt, to jo na leidz goda beigom, tod tyvōkajūs godūs te paliks tikai pogosta valde ar irēdnim. Pat Ziemeļu kara laikā nūvods tai nabeja cītis.

Jo cylvāks naspēs paturēt pīmarōtu dzeivūkli, varbyut pōris dzeivūt uz

INTA BAIBA

EVELINA

I MŌTES ACIS

Īla beja bezmāra gara, tukša un vintuļa, tūmār Evelina mīļōja šū dzymtōs apkōrtnes vīnaldzeibu un vintuleibu. Jā, teiši šū gaišu un teirū vīnaldzeibu, naskōrtōteibu un napisaskaršonu mīļōja vairōk par vysu. Kotru dinu jei mārōja šū vintuļū ilu, divas voi trejs reizes. Rudīņūs lipu aleja beja dāsna, tik daudz svēteibas, rāmys saules un nūbrīduša zalta Evelinai nabeja bejis nikod. Lopkritis pīlsātā inōce ar sevišku gaismu, lykōs, ka vysi mīļōja tū — par vālū pricu reizē ar vīglom skumem un apceri, par dreizu solnu sūlējumu, snīgu un mīgu... Dreizu atsavabyņōšonu un atpyutu.

Rudīni vēļ varēja apbreinōt sauli, apdūmeigū un apcereigū tōs mirdzeišonu, klusū un lānū atsavadeišonu un aizīšonu, dzīstūši syltū pīsasakaršonu nūkrytušajom lopom un plykajim zorim, bāzru stumbru un mōju juntu isōrtynōšonu, ar dzērnu un zūsu spōrnu vērzīnim mīreigajūs dabasūs. Kai mōte, kod Evelina vērēs sovom malnōm, kai izdagušas ūgleites acim; skatejōs, kai atsavainōdama par kū to... Kū eisti? Myuža guņkurs beja dedzis līsmaini, kvāli un naprōteigi. Ar grīzes dzīsmi jūļa pļovā, bārnū šlakstynōšonūs saules pīsiļdeitā strautā, gōjīnim caur vokora myglu pļovōs ar pīna kanneņu, margrīteņu, gundagu un rudzupuču puški rūkā.

Tōlē nu dyumokā pagaisa suņu rejas, gūvu mōvīni, vokora dorbu kņada klāvā un sātā. Tai aiz mugoras palyka Evelinas bērncibas zeme, kurā jei beja vyslaimeigōkō. Un na jau vysš, kas skanēja apleik, padarēja jū, šū

solu, tik mōjeigu un pīvīļceigu. Kas beja tys cyts? Tys, ka tei beja un paliks bērncibas zeme.

Atsacerēja, kai ar mōseicom beja soldī gulēt uz svaiga, tīkkū savasta smōrdeiga sīna un skaiteit zvaigznetes, kas pamyrkškinōja caur jumta šķērbom, un lēni laistīs snaudīni. Cik garšēigi beja bīzpīna plōcīneiši ar bryukliņu ivōrējumu un glōzi vāsa pīna pēc pušdīņu trokuleigōs maudōšonōs kūpā ar cytim bārnim natōleja ūpeitē.

Laimes zeme, mōtes zeme, bērncibas zeme — kai tū atgrīzt? Varbyut kōč dūmōs tū var šys gaišais un caurspeideigais rudīņš, šīs naprōteigais lopkritis, šei rōmō saule, atvōdas nu vysa, kas bejis skaļš, jautrs un spylgts, nu zaļō un raibō dzeives karuseļa. Un varbyut isaskateišona mōtes acīs... Tōs kai divas malnas ūgleites skotōs it kai atsavainōdamōs par kū...

II LAIMES, MŌTES UN BĒRNCIBAS ZEME

Kur pagaisuse, aiz kaidim myglas vōlym? Evelinai šudīņ škit, ka tū škir myužēiba, kai jōs myužu nu mōtes myuža.

Šei laimes sola beja vīnsāta ar saimniceibas ākom — škiuni, klēti, klāvū, stōvēja uz symtgadeigu lipu īskauta pakolna. Taceņa gar vacōm un jaunōm ōbeleitem, jōņūgu kryumim vede uz pērtēņu strauta molā, mōjvītas nūkaļņē tēcēja nalela un nadziļa, bet teira un bārnū imeilōta ūpeite.

Kōpēc tei beja un palyka taida kai apsūlātō laimes zeme? Varbyut, ka bērncībā vyspōr ir laime gōdeiga un saticeiga gimine, kurā vacōki vīns ūtru mīļoj un ryupejas par bārnim.

Kotrs reits sevi apzynyōtis sōkušu meitīni mūdynyōja ar žyrgtu un dzeivesprīceigu saulstareņu: mūstīs, ir laiks! Un kotrs taidš reits beja kai apsūlējums cylvāka bārnām un aicynōjums: ver actēņas, sveicynoj sauli — dīnas pēs daudz prīcas; steidzīs dōržā un pļovā, steidzīs uzzynōt, kas tū jaunš! Evelina olka dzeives, cik vīn mozō sirsneņa spēja, ticēja, ka vysš ir bolta patīseiba — saule, kas mūdynyōj reitā, symtgadeigōs lipas, kod vosoras vydā sazīdēja; ticēja arī tāvs un mōte, ka jūs bārnš izaugs, redzēs pasauli un byus laimeigs.

Beja vēļ kas, kas dzeivi padarēja syltōku un gaišōku, un, dūmōjūt par tū, sirds sōc pukstēt straujōk. Kod Evelinai beja desmit godi, tyvōkajūs rodūs pasarōdēja jauna un meila dzeiveibeņa — mōseiceņa Madara. Evelinas gimine pidarēja kuplai un radzamai dzymtai, kurā gūdynōja vacōkus un vacvacōkus, krystamōti un krysttāvus, onkūlus un tantes, kuri draudzeigi pulcējōs bēru solidaritates gōjīņūs, aizdedze sveceites aizgōjušūs velim kopusvātķus, ar lelōku voi

mozōku trūksni pi veirim izvadēja jaunovas, pulcējās krystobōs, vōrda un dzimšonas dīnōs. Vysas beja kupli sazīdējušas, svēteitas ar bārnim un bārnū bārnim.

Lai Evelinai nabeja brōļu un mōsu, bet beja daudz lūti tyvu un sirsneigu mōseicu. Kai tys godōs, kaida dzeivōj tīpat kaimiņūs, tai kai tev tīkpat godu un divas garas motu pīnes kai meža tērces pōr mugori. Meilō Danute — tei beji tu! Evelinai desmit, tev — devēni gadeņi, mōtes mōsas meita, tyvōka nu cytom mōseicom.

Meitīnes beja tik lūti sarodušas, ka ni sūļa naspere šķerti. Kūpā pļovā laseit zidus, kūpā peļdētīs ūpeitē un saulōtīs, kūpā pi Evelinas mōtes klōtō golda. Draudzineites vēļ vairōk satyvynōja mozō Madareņa auteņūs un beja nūdūta «lelūs» mōseicu gōdeibā.

Kas tys beja par svātu pīnōkumu un pricu, kai jōs prota žālēt un lūlēt mozū dzeiveibeņu! Evelinas mōte reizem pajūkōja: nu, nanūmeilōjīt, nanūbučōjīt tū bārnū!

Bērncībā rūtāla un prīca mejōs ar pīnōkumu, kod mozō beja izjymta, arī pošas aukles kaidreiz isagula rateņūs, kamer ūtra pavyzynyōja un pašyupōja. Cik tōd beja labi! Rizem jōs ar Madareņu rotūs aizastyume leidz pļovai, kur zidim ni gola ni molas. Tys beja superuniversalveikals, vysom pūcēm — jauni tārpi. Margrīteņai plīsāta kleita ar zalta blūzeiti, rudzupučēi — zyļa ar volonim, smylgu skarai — mežģiņōts naktskrakls...

Nu sapņyna atgrīze mōtes bolšs: — Evelina, Danute, nōcīt mōjōs! Laiks barōt Madareņu!

Tys nūzeimēja, ka ir pušdīlpaiks un uz lelō golda vīrtvūve mīlasta golds klōts arī obom aukleitem. Vōreiti jaunōs ražas kartupeli svīceigi kyupeja blūdeņā, tomāti ar skōbu krējumū un seipulym. Voi kū garšēigōku varēja vēlētiš? Un glōze pīna ar bīzpīna plōcīneišim, ar ivōrējumu! Madareņa tyka nūdūta Evelinas mōtes ziņā, mozajai pušdīnōs beja kausēš svaigi vōreitas mannas un moza buteleite ar knupeiti.

Tai ritēja laimeigōs dīnas, nu kurom Evelinai prōtā vysš saules apjims un apmeilōts, vysš ar auglim, zīdēja un smaržōja. Kotrā zemeņu stōdā beja sōrta ūga, kotrā jōņūgu kryumā sōrti kekari, zīdēja pļovas un lipas, un dyuce bites... Arī jōs — Evelina, Danute, Madara un mōte beja kai bites dzeiveibas kūkā...

...Kur aizasteigušas tōs dīnas, kur laimes, saules, mōtes un bērncibas sola? Pamōj ar rūku, vēļ atsacereju tevi! Voi atsagrīzi jaunā lūkā, voi aizgōji pavyssam!

Rymstīs, Evelina, tei ūpeite, kurā tu plūņčōjīs, tagad škit tikai strauts un bērncibas pļovas aizaižušas eļķšnīm!...

JŪLIJS TRŪPS ZYNOŠS KOD VYSS...

Sacyukōta tauta
Apgōneita zeme
Voi taidu tīsu
Myusim Dīvs lēme?
Jo pēc zvaigzēm losa
Atbīldes cytas
Nivīns lai naprosa —
Nivīns nav bez grāka.
Var napraseit
Un papraseit var —
Ar bezvaineigim bārnim
Kōpēc tai dora/
Bez gora jau cyti
Nu zemes vaiga dzāsti.
Vēļ tūmār latviši dzīd
Kai valna plāsti.
Ar' nōvei smuku
Natryukst dzišmu.
Bet vēļreiz prosu: dēļ kō
Dzēš bērncibas līsmu?

34 — 35
38 — 39
42 —
44 — 45 — 46 —
48 — 49 —

LATGAĻU GRŌMOTNĪCEIBAS MECENATS, LDP VADEITŌJS
VALDIS LAUSKIS.

P. GLEIZDANA DRAUDZEIGS ŠARŽS.

